

Από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή

μελέτες για τις ταυτότητες φύλου
στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα

Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ – Δ. ΣΑΚΚΑ (Επιμ. Έκδ.)

Από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή

μελέτες για τις ταυτότητες φύλου
στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα

GUTENBERG
Α Θ Η Ν Α

Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ – Δ. ΣΑΚΚΑ (Επίμ. Εκδ.)

Από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή

μελέτες για τις ταυτότητες φύλου

στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα

372 σσ. (17×24 εκ.), 23,5 δεκαεξασέλιδα

Αριθμός Έκδοσης 2420

Κωδικός Καταλόγου 9551254

Copyright © GUTENBERG

Πρώτη έκδοση: Ιούλιος 2007

Μορφολογία - Τεχνική επιμέλεια: *ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ*

Επεξεργασία κειμένου - Σελιδοποίηση: *ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΜΟΥΡΑ (210.86.76.860)*

Διορθώσεις: *ΑΙΓΑΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ*

Ηλεκτρονικό μοντάζ - φιλμ: *ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΑΓΤΟΣ (210.38.33.595)*

Στήσιμο εξωφύλλου: *ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ - ΕΛΕΝΗ ΓΡΑΤΣΟΥ*

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΔΙΔΟΤΟΥ 37, 106 80 ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: 210.36.42.003 - 210.36.41.996 - 210.36.11.404 - Fax: 210.36.42.030

www.dardanosnet.gr – e-mail: info@dardanosnet.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση έστω και μιας σελίδας του παρόντος βιβλίου, κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό κ.λπ. – Ν. 2121/93, άρθρο 51). Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις δημόσιες υπηρεσίες, βιβλιοθήκες, οργανισμούς κ.λπ. (άρθρο 18). Οι παραβάτες διώχνονται (άρθρο 13) και τους επιβάλλονται κατάσχεση, αστυνέκ και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με το νόμο (άρθρα 64-66).

ISBN 978-960-01-1142-2

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Οι συγγραφείς του τόμου	9
Πρόλογος	13

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (17-45)

1. Η σύγχρονη έρευνα για τη νεανική ηλικία και το φύλο στο σχολικό πλαίσιο	19
B. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ	

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ταυτότητες φύλου και επιλογές ζωής (47-188)

2. Το ερευνητικό Πρόγραμμα «Ταυτότητες Φύλου και Επιλογές Ζωής»: Στόχοι και Μέθοδος	49
Δ. ΣΑΚΚΑ, B. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ & A. ΨΑΛΤΗ	
3. Ανδρικές και γυναικείες ταυτότητες στο σχολείο: εκπαιδευτικές επιλογές και φύλο	65
A. ΨΑΛΤΗ, Δ. ΣΑΚΚΑ & B. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ	
4. Ταυτότητες φύλου και επαγγελματικές επιλογές	89
A. ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΟΥ, Δ. ΣΑΚΚΑ & B. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ	
5. Εικόνα του εαυτού και φύλο κατά την εφηβική ηλικία	109
E. ΣΥΓΚΟΛΛΙΤΟΥ, Δ. ΣΑΚΚΑ & B. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ	
6. Οι στάσεις των αγοριών και κοριτσιών για τους ρόλους και τις σχέσεις των δύο φύλων στην οικογένεια	135
Δ. ΣΑΚΚΑ	
7. Ταυτότητες φύλου και προσδοκίες για τις σχέσεις των φύλων στο οικογενειακό πλαίσιο	163
B. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ & Δ. ΣΑΚΚΑ	

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**Διαδικασίες μετάβασης από το σχολείο
στην αγορά εργασίας (189-282)**

8. Οι προσδοκίες των γονέων για το μέλλον των παιδιών τους:
διαμορφώνοντας τις ταυτότητες φύλου στο οικογενειακό
πλαίσιο 191
Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ, Ε. ΜΑΖΗΡΙΔΟΥ & Γ. ΚΙΟΣΕΟΓΛΟΥ
9. Φύλο και εργασία στο λόγο εφήβων αγοριών και κοριτσιών 213
Δ. ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ & Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ
10. Ταυτότητες φύλου και η συμμετοχή των εφήβων στις δουλειές
του σπιτιού: μια όψη του έμφυλου καταμερισμού
της οικιακής εργασίας 245
Χ. ΚΟΥΡΕΤΑ & Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ
11. Η μετάβαση από τις σπουδές στην απασχόληση και ο 'λόγος'
των πτυχιούχων γυναικών 263
Χ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**Εκπαίδευση, ταυτότητες φύλου
και η σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα (283-372)**

12. Η παρουσία των δύο φύλων στη Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια
εκπαίδευση 285
Ε. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ
13. Πεποιθήσεις εκπαιδευτικών για την προώθηση της ισότητας
των φύλων στην εκπαίδευση: διαμορφώνοντας ιδεολογίες
και αντιστάσεις 313
Λ. ΦΡΟΣΗ & Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ
14. Μόνος πατέρας στο σπίτι: αναπαραστάσεις της πατρότητας
στην ελληνική τηλεόραση 331
Ε. ΚΟΥΡΤΗ
15. Εφηβικές ταυτότητες φύλου, μεταβατικές διαδικασίες
και το σύγχρονο κοινωνικό πλαίσιο: γενικά συμπεράσματα 361
Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

Η Χριστίνα Αθανασιάδου είναι Λέκτορας του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στον Τομέα της Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας. Διδάσκει μαθήματα Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν θέματα επαγγελματικής συμβουλευτικής, συμβουλευτικής γυναικών και ισότητας των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ- ΚΟΥΪΜΤΖΗ

Είναι Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ασχολείται με τη μελέτη του φύλου και τις φεμινιστικές προσεγγίσεις στην επισήμη της Ψυχολογίας και στην εκπαίδευση. Έχει δημοσιεύσει βιβλία και άρθρα γύρω από τη διαμόρφωση των ταυτοτήτων φύλου, το ρόλο του φύλου στην εκπαίδευτική διαδικασία, τις επαγγελματικές επιλογές και επιλογές ζωής των νέων στο πλαίσιο της μετάβασης από την εφηβεία στην ενηλικίωση.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ

Είναι εκπαιδευτικός-ψυχολόγος, πτυχιούχος του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. Αυτήν την περίοδο είναι υποψήφια διδάκτωρ στο Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν στις εφηβικές ταυτότητες φύλου στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, αλλά και στη μελέτη της συμβουλευτικής διαδικασίας με την οπτική του φύλου κατά τη μεταβατική περίοδο από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας, τη διερεύνηση της προσαρμογής των παλιννοστούντων, την ανάπτυξη των δεξιοτήτων μάθησης και ζωής σε φοιτητικό πληθυσμό και την προωθήση της ισότητας των δύο φύλων μέσα από την εφαρμογή του ΣΕΠ στη δευτεροβάθμια εκαίδευση.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΡΕΤΑ

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Τρίπολη Αρκαδίας. Αποφοίτησε από το Τμήμα Ψυχολογίας, της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και στη συνέχεια ολοκλήρωσε το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας του ίδιου τμήματος. Είναι υποψήφια διδάκτωρ στο Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. Από το 2002 εργάζεται στο Κέντρο Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (ΚΔΑΥ) του Ν. Αρκαδίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΟΥΡΤΗ

Η Ευαγγελία Κούρτη σπούδασε Ψυχολογία και Κοινωνιολογία και είναι Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Paris X Nanterre. Είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία). Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται σε θέματα γλώσσας, διαπροσωπικής επικοινωνίας και μέσων μαζικής επικοινωνίας.

ΕΥΑ ΜΑΖΗΡΙΔΟΥ

Η Εύα Μαζηρίδου είναι εκπαιδευτικός και υποψήφια διδάκτωρ του Τμήματος Ψυχολογίας του ΑΠΘ. Ασχολείται με τη μελέτη της διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου στο οικογενειακό πλαίσιο, διερευνώντας την υποκειμενική εμπειρία του ανδρισμού και της θηλυκότητας στο οικογενειακό πλαίσιο. Συμμετέχει σε ερευνητικά και παρεμβατικά προγράμματα για την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ

Η Ελένη Μαραγκούδακη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Ασχολείται εδώ και πολλά χρόνια με τη διερεύνηση του παράγοντα φύλο στο σχολείο, μέσα από τη σκοπιά της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη των στερεοτύπων φύλου στα παιδικά βιβλία, του ρόλου των γυναικών στην εκπαίδευση και τη διοίκηση της εκπαίδευσης, της παρουσίας των κοριτσιών στο σχολείο και του τρόπου με τον οποίο το φύλο παρεισφρύει στα σχολικά εγχειρίδια. Έχει συμμετάσχει σε πολλά ερευνητικά και παρεμβατικά προγράμματα προώθησης της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΑΚΚΑ

Είναι Κοινωνική Ψυχολόγος, κάτοχος του B.A. (Πανεπιστήμιο της Μασσαχουσέτης, H.P.A.) και του M.Ed. (Πανεπιστήμιο Harvard, H.P.A.) καθώς

και Διδακτορικού Τίτλου Σπουδών (Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.). Σήμερα είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα, οι δημοσιεύσεις της και τα παρεμβατικά προγράμματα στα οποία έχει συμμετάσχει αφορούν: (α) στις αλλαγές των ρόλων των δύο φύλων καθώς και τη διαμόρφωση των ταυτότητων του φύλου στην εφηβεία και (β) στις αλλαγές που συνεπάγεται η μετανάστευση-παλινόστηση σε ατομικό και κοινωνικό (σχολικό) επίπεδο.

ΑΡΙΑΔΗΝΗ ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΟΥ

Η Αριάδηνη Στογιαννίδου είναι Κλινική και Σχολική Ψυχολόγος, κάτοχος PhD Hofstra University, New York. Είναι Αναπληρωτρια Καθηγήτρια στον Τομέα Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας Α.Π.Θ., όπου διδάσκει από το 1988. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα και οι δραστηριότητες επικεντρώνονται σε ζητήματα που αφορούν την αξιολόγηση ψυχοκοινωνικής λειτουργικότητας σε παιδιά και έφηβους και τις ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις στο εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Εγοργία ΣΥΓΚΟΛΛΙΤΟΥ

Η Ευθυμία Συγκολλίτου είναι Καθηγήτρια Σχολικής και Περιβαλλοντικής Ψυχολογίας στο Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. Οι θεματικοί άξονες του έργου της είναι: (α) θέματα σχολικής φυχολογίας όπως η έννοια του εαυτού και η σχέση της με ποικίλους παράγοντες που επηρεάζουν τη σχολική λειτουργικότητα (συναισθηματικοί, γνωστικοί παράγοντες, κίνητρα, σχολική επίδοση, φύλο) και (β) θέματα Περιβαλλοντικής Ψυχολογίας, όπως περιβαλλοντικοί παράγοντες του σχολικού χώρου που επηρεάζουν τη συμπεριφορά (πυκνότητα, πλαίσιο συμπεριφοράς).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΦΡΟΣΗ

Η Λαμπρινή Φρόση είναι εκπαιδευτικός-ψυχολόγος και διδάκτωρ του Τμήματος Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη μελέτη του παράγοντα φύλο στις απόψεις και πρακτικές των εκπαιδευτικών, τη διαμόρφωση και εφαρμογή μεθόδων εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών σε θέματα φύλου και στο σχεδιασμό παρεμβατικών δράσεων στην εκπαίδευση.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΨΑΛΤΗ

Η Αναστασία Ψάλτη είναι Σχολική Ψυχολόγος και Επίκουρη Καθηγήτρια Ψυχολογίας στο Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Κατέχει

μεταπτυχιακούς τίτλους στη Συμβουλευτική Σχολικής Προσαρμογής και τη Σχολική Ψυχολογία από το Πανεπιστήμιο Northeastern των Η.Π.Α. και διδακτορικό στη Σχολική Ψυχολογία από το Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν: θέματα διαπολιτισμικής ψυχολογίας, σχολική βία και σχολικός εκφοβισμός, ψυχική ανθεκτικότητα και ζητήματα φύλου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ ΟΤΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια στις σύγχρονες κοινωνίες, η μεταβολή στην κοινωνική θέση των γυναικών έχει ιδιαίτερη σημασία. Είναι γεγονός ότι στις τρεις τελευταίες δεκαετίες οι γυναίκες και τα κορίτσια των αναπτυγμένων χωρών μπόρεσαν να αλλάξουν τις συνθήκες της ζωής τους και να ξεκινήσουν μια επιτυχημένη πορεία σε τομείς που ως τώρα ήταν άγνωστοι για το φύλο τους. Οι λόγοι για τους οποίους έγινε εφικτή μια τέτοια αλλαγή είναι πολλοί και ποικίλοι και σίγουρα συνδέονται με οικονομικούς και πολιτισμικούς παράγοντες. Η εκπαίδευση, όμως, αποτελεί κύριο μοχλό αυτής της επιτυχίας. Τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα από όλο τον κόσμο μάς δίνουν μια εξαιρετικά αισιόδοξη εικόνα για τις μαθήτριες σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης: πολύ καλές ακαδημαϊκές επιδόσεις, άνετη πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση, διακρίσεις σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους, υψηλές προσδοκίες και επιλογές για την ενήλικη ζωή, επιτυχημένες, γενικά, ατομικές πορείες από το σχολείο στις παραπέρα σπουδές. Η εικόνα των νεαρών κοριτσιών διαγράφεται ως μια δυναμική παρουσία στο σχολείο, το Πανεπιστήμιο, την οικογένεια, τον κοινωνικό μικρόκοσμο των νέων ατόμων σε βαθμό που δεν θα μπορούσε κανείς να φανταστεί τρεις δεκαετίες νωρίτερα. Από την άλλη μεριά, όμως, αν εξετάσει κανείς τι συμβαίνει σ' αυτές τις ακαδημαϊκά επιτυχημένες και δυναμικές νεαρές κοπέλες μετά το τέλος των σπουδών τους και αφού έχουν εισέλθει στην αγορά εργασίας, η εικόνα γίνεται πολύ πιο θαυμπή, συγκεχυμένη και αντιφατική. Τα διεθνή στοιχεία και ερευνητικά δεδομένα δείχγουν ότι, παρά τις μεγάλες τους εκπαιδευτικές επιτυχίες και τα αυξημένα προσόντα, οι σύγχρονες νέες γυναίκες εξακολουθούν να θέτουν πολύ παραδοσιακές προτεραιότητες, όταν πρόκειται να πάρουν αποφάσεις για την ενήλικη ζωή τους. Το γεγονός αυτό αποκαλύπτει ότι οι διαδικασίες μετάβασης των γυναικών

από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας εξακολουθούν να διέπονται από μηχανισμούς οι οποίοι δεν αφορούν αποκλειστικά και μόνο τις ίδιες τις γυναίκες και τις μεταβαλλόμενες πτυχές της ζωής τους, αλλά έχουν σχέση με τον τρόπο με τον οποίο έχουν διαμορφωθεί στις μέρες μας οι κοινωνικές σχέσεις των φύλων και δομούνται οι έμφυλες ταυτότητες.

Αυτούς ακριβώς τους μηχανισμούς επιχειρεί να διερευνήσει ο παρών τόμος. Στόχος του είναι να διεισδύσει στον τρόπο με τον οποίο ο παράγοντας φύλο εμπλέκεται στις μεταβατικές διαδικασίες των νεαρών ατόμων και των δύο φύλων και επηρεάζει τις αποφάσεις και τις επιλογές τους. Εστιάζει τόσο στα αγόρια, όσο και στα κορίτσια, με την πεποίθηση ότι, αν κατανοήσουμε τι συμβαίνει στο ένα φύλο θα μπορέσουμε να ερμηνεύσουμε τις προτεραιότητες, τις αποφάσεις και τις επιλογές του άλλου, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας προσέγγισης των δύο φύλων ως απαραίτητου στοιχείου για την προώθηση της κοινωνικής ισότητας. Το βιβλίο αποτελείται από τρία μέρη:

Το Πρώτο Μέρος παρουσιάζει ερευνητικά αποτελέσματα που προέκυψαν από μια πανελλήνια έρευνα η οποία εξέταζε τις ταυτότητες φύλου και τις επιλογές ζωής των νεαρών ατόμων. Μετά από την εισαγωγή και την παρουσίαση του μεθοδολογικού πλαισίου της έρευνας, όλα τα άρθρα του μέρους αυτού επεξεργάζονται δεδομένα, μελετώντας τις έμφυλες ταυτότητες σε σχέση με την παρουσία των εφήβων στο σχολείο, τις επαγγελματικές τους επιλογές, τις επιλογές τους όσον αφορά τη μελλοντική τους οικογένεια και την εικόνα του εαυτού.

Το Δεύτερο Μέρος περιλαμβάνει μια σειρά από άρθρα, κοινό στοιχείο των οποίων είναι η μελέτη των διαδικασιών μετάβασης των νέων από την εκπαίδευση στην απασχόληση. Η έμφαση εδώ δίνεται στους μηχανισμούς που διέπουν τις διαδικασίες αυτές και συνδέονται με τις προσδοκίες και τις πρακτικές της οικογένειας, τον τρόπο με τον οποίο κατανοούν οι έφηβοι την έννοια της εργασίας και τις συγκρούσεις που αντιμετωπίζουν οι νέες γυναίκες σε μια προσπάθεια συνδυασμού οικογένειας και εργασίας.

Το Τρίτο Μέρος στοχεύει να δώσει μια γεύση του τρόπου με τον οποίο έχουν διαμορφωθεί πτυχές του κοινωνικού πλαισίου μέσα στο οποίο διαμορφώνουν οι νέοι όχι μόνο τις έμφυλες ταυτότητές τους, αλλά και τις ίδιες τις επιλογές για τη ζωή τους. Ετσι, η σύνθεση της εκπαίδευσης, ως προς τον μαθητικό πληθυσμό, οι ιδεολογίες των εκπαιδευτικών όσον αφορά το ρόλο της εκπαίδευσης προς μια διαδικασία αλλαγής και οι εικόνες για τις σχέσεις των φύλων που κατασκευάζονται μέσα από τα

ΜΜΕ αποτελούν τα παραδείγματα, μέσα από τα οποία επιχειρείται η σκιαγράφηση του κοινωνικού πλαισίου.

Ο συλλογικός αυτός τόμος απευθύνεται σε Εκπαιδευτικούς, ειδικούς επαγγελματικού προσανατολισμού, Σχολικούς και Συμβουλευτικούς Ψυχολόγους, Κοινωνιολόγους και ερευνητές/τριες της νεανικής ηλικίας και γενικά όσους και όσες εργάζονται με νέους και υιοθετούν τη φεμινιστική οπτική για τις σχέσεις των φύλων. Επιδιώκει, εκτός από την παρουσίαση νέων ερευνητικών δεδομένων που έχουν προκύψει από τη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, να κατευθύνει τους ειδικούς που ασχολούνται με νεαρά άτομα προς μια διαδικασία αλλαγής η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την προσέγγιση των δύο φύλων και την προώθηση της ισότητας.

Β. ΔΕΛΗΓΑΝΝΗ-ΚΟΥΪΜΤΖΗ και Δ. ΣΑΚΚΑ
Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2007

